

Ryszard Kucha

"Preparation of pedagogue to the educational work with children and youth in Ukraine", ed. Mariya Chepil, Oresta Karpenko, Vlodziwierz Petryk, Warsaw 2013 : [recenzja]

Pedagogika Rodziny 4/4, 215-217

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ryszard Kucha

Spółeczna Akademia Nauk

Preparation of pedagogue to the educational work with children and youth in Ukraine, Research work collection edited by Mariya Chepil, Oresta Karpenko, Włodzimierz Petryk. Warsaw 2013, ss. 199.

Jest to druga, niewielka objętościowo praca zbiorowa, przygotowana przede wszystkim przez ukraińskich autorów. Jedynym wyjątkiem ze strony polskiej jest osoba Włodzimierza Petryka, współredaktora całego tomu, reprezentującego prywatną Szkołę Wyższą im. Bogdana Jańskiego w Warszawie. Był on jednocześnie odpowiedzialny za przeprowadzenie manuskryptu pracy przez wszystkie meandry procesu edytorskiego w warunkach polskich.

W sumie ta niewielka objętościowo książeczka posiada estetyczną szatę graficzną i jest rezultatem pracy badawczej i pisarskiej 31 autorów, przede wszystkim pochodzenia ukraińskiego. Są oni nauczycielami akademickimi 20 szkół wyższych Ukrainy, co dobrze świadczy o rozległości kontaktów naukowych i autorytecie profesor Mariyi Chepil z Uniwersytetu Pedagogicznego w Drohobyczu.

Książka składa się z dwóch części poświęconych dwóm grupom nieco odmiennych zagadnień poznawczych: *Aksjologicznym aspektem przygotowania pedagoga do pracy edukacyjnej* [ss. 15–116] oraz *Treściom pracy edukacyjnej pedagoga z dziećmi i młodzieżą* [ss. 117–197]. W pierwszej części znalazło się miejsce dla krótkich prac aż 18 autorów. Oznacza to, iż niektóre krótkie teksty, zaledwie 6-stronicowe, przygotowywało aż trzech badaczy. W części drugiej zamieściło swe opracowania niewiele mniej osób, bo 13 nauczycieli akademickich, a w tym jeden autor polski. Zaletą wielu opracowań jest ich innowacyjność i aktualność. Wystarczy wspomnieć kilka tytułów: Europejska edukacja na poziomie wyższym: międzynarodowa innowacyjność i procesy integracyjne [ss. 15–21], formowanie uzdolnień twórczych przyszłych nauczycieli w procesie edukacji zawodowej [ss. 22–28], czy zasady konstruowania przestrzeni edukacyjnej w uniwersytecie pedagogicznym [ss. 37–42] lub rola wolontariatu w procesie przygotowania przyszłego nauczyciela [ss. 65–70]. Obydwie części zatem przynoszą czytelnikom znającym język angielski podstawowe aktualne informacje i wyniki badań czynnych nauczycieli akademickich Ukrainy.

Interesującą część drugą pracy zbiorowej otwiera ciekawy artykuł, bo 3 strony liczący, Włodzimierza Petryka [ss. 117–119], poświęcony nauczycielowi jako jednej z najstarszych ludzkich profesji. Na temat ciekawych typów lub modeli nauczycieli pisze także Alona Rykun [ss. 120–130]. Jest to jeden z najbardziej objętościowych artykułów w książce zamieszczonych, liczy on bowiem aż 10 stron druku i omawia następujące modele nauczycieli: Sokratesa, szefa grupy dyskusyjnej, mistrza, generała, menedżera, trenera i przewodnika. Refleksje ciekawe, współczesne i skłaniające do zastanowienia. Z kolei Stulika Helena [ss. 131–136] w niewielkim, lecz bardzo aktualnym artykule na temat pokonywania barier komunikacyjnych przez przedszkolaków podejmujących naukę języków obcych na Ukrainie akcentuje potrzebę właściwej interpretacji problemu integracji rozmaitych zbiorowości w procesie integracji z Unią Europejską. Artykuł to dowód twórczej refleksji badacza i jednocześnie praktyka nauczyciela języków obcych dzieci w wieku przedszkolnym. Treść artykułu wskazuje, iż na Ukrainie jest to bardzo palący problem. Ponadto w artykule można wiele się dowiedzieć o wynikach badań innych ukraińskich badaczy tego problemu.

Kolejna rozprawa, napisana przez Profesor Marię Chepil na temat podręcznika klasowego w doskonaleniu rodziny dziecka w młodszym wieku szkolnym, doskonale koresponduje z tekstem poprzednim. Autorka zwraca uwagę na ogromną rolę wychowawczą rodziny ukraińskiej w przeszłości i obecnie, znacznie większą niż w krajach o ustabilizowanym poziomie życia i w pełni demokratycznych. Akcentuje też kwestię wiedzy o trudnych dziejach Ukraińców i kraju w przeszłości. Dodajmy, iż M. Chepil jest łatwiej pisać o wspomnianych potrzebach z uwagi na pracę w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie [ss. 137–144]. Artykuł ciekawy i świadczący o szerokiej wiedzy autorki w zakresie omawianej problematyki.

Jako całość treść recenzowanej pracy prezentuje się dobrze w strukturach aktualnej problematyki pedagogiczno – wychowawczej i etnokułturowej oraz wyraźnie akcentuje nowe potrzeby badawcze związane z drogą dalszego rozwoju Ukrainy i jej aspiracji do integracji z Unią Europejską. Wszystkie zamieszczone w książce rozprawki to opis starannie dobranych wyników badań prowadzonych przez nauczycieli akademickich wielu ukraińskich ośrodków kształcenia na poziomie wyższym. Świadczą one o ogromnych potrzebach w zakresie edukacji dzieci i młodzieży, o aspiracjach narodowych i ogólnie cywilizacyjnych. Jedynie ich możliwie najpełniejsza realizacja pozwoli przełamać ugruntowane schematy funkcjonowania z czasów sowieckich i stworzyć nowy świat wyobraźni kulturowej budowany przy wykorzystaniu najwartościowszych elementów ukraińskiej kultury narodowej w warunkach powszechnej dominacji mediów elektronicznych współczesnego czasu. Polecam treść książki wnikliwej i uważnej lekturze polskiego czytelnika. Nie wszystko musi być przez niego akceptowane, lecz warto chwilę zatrzymać się w drodze i zastanowić: dlaczego?

Jednakże nawet najciekawsza książka może – czasami zawierać pewne niedoróbki, które można byłoby łatwo usunąć, gdyby zwrócono na nie uwagę redakcji. I tak: już na stronie tytułowej pojawia się gramatyczny błąd językowy: „Research work collection edited by Marii Chepil, Oresty Karpenko, Włodzimierza Petryka”. Tymczasem powinno to brzmieć: Maria Chepil, Oresta Karpenko, Włodzimierz Petryk. W dodatku na tej samej stronie brak nazwy wydawcy i można jedynie się domyślać, iż skoro praca wydrukowana w Warszawie to powinna zostać wymieniona Wyższa Szkoła im.

B. Jańskiego oraz jej wydawnictwo. Na odwrocie strony tytułowej jest wprawdzie numer ISBN, lecz nie ma wydawnictwa. Wypadałoby ponadto wyeliminować drobne błędy w pisowni imion i nazwisk autorów w spisie treści i na stronach tytułowych poszczególnych artykułów. W niektórych artykułach tłumaczonych na język angielski z języka ukraińskiego – w przypadku ponownego wydania pracy drukiem – należałoby dokonać drobnych korekt gramatycznych i słownikowych. Wszystko to jednak nie obniża znacząco walorów poznawczych pracy ze względu na jej aktualność i nowatorstwo w kontekście niewielkiej wiedzy Polaków na temat ukraińskich problemów edukacyjnych i aspiracji społecznych.